

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ
ՄՐՑԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ**

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ

11 ապրիլի 2023 թվականի թիվ 167-Ա

**«ԱՄԱՍԻԱՅԻ ԳԼԽԱՎՈՐՈՂ ՊԱՆՐԱԳՈՐԾԱՐԱՆ» ՍԱՀՄԱՆԱՓԱԿ
ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅԱՄԲ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ՆԿԱՏՄԱՄԲ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅԱՆ
ՄԻՋՈՑ ԿԻՐԱՌԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ**

Մրցակցության պաշտպանության հանձնաժողովը (այսուհետ նաև՝ **Հանձնաժողով**) 2023 թվականի ապրիլի 11-ի նիստում, քննարկելով «Ամասիայի Գլխավորող Պանրագործարան» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության (այսուհետ նաև՝ **Ընկերություն**) նկատմամբ պատասխանատվության միջոց կիրառելու մասին հարցը,

Պ Ա Ր Զ Ե Ց

1. Վարույթի ընթացքի հակիրճ նկարագրությունը.

Հանձնաժողովի 2023 թվականի փետրվարի 1-ի ««Ամասիայի Գլխավորող Պանրագործարան» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության կողմից տնտեսական մրցակցության բնագավառում իրավախախտման վերաբերյալ վարույթ հարուցելու մասին» թիվ 47-Ա որոշմամբ (այսուհետ նաև՝ **թիվ 47-Ա որոշում**) հարուցել է թիվ ՀԳ-00272/23 վարույթը (այսուհետ նաև՝ **Վարույթ**):

Ընկերությունը թիվ 47-Ա որոշումը ստացել է 2023 թվականի փետրվարի 15-ին և դրա առնչությամբ որևէ դիրքորոշում չի ներկայացրել:

Հանձնաժողովի գլխավոր քարտուղարի 2023 թվականի մարտի 10-ի թիվ 002201 գրությամբ Ընկերությանն առաջարկվել է Հանձնաժողովի անբարեխիղճ մրցակցության վերահսկողության վարչության կողմից կազմված «Թիվ ՀԳ-00272/23 վարույթով պատասխանող «Ամասիայի Գլխավորող Պանրագործարան» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության վարքագծում հասարակության մոլորեցման դրսևորմամբ անբարեխիղճ մրցակցության հատկանիշների առերևույթ հատկանիշների մասին» տեղեկանքի (այսուհետ նաև՝ **Տեղեկանք**) առնչությամբ Հանձնաժողով ներկայացնել դիրքորոշում:

Ընկերությունը Տեղեկանքը ստացել է 2023 թվականի մարտի 17-ին և դրա առնչությամբ որևէ դիրքորոշում չի ներկայացրել:

2. Վարույթի հարուցման առիթի և հիմքի հակիրճ նկարագրությունը.

Հանձնաժողովի անբարեխիղճ մրցակցության վերահսկողության վարչությունը 2023 թվականի հունվարի 20-ի թիվ 563 զեկուցագրով, ի թիվս այլնի, առաջարկել է Ընկերության կողմից տնտեսական մրցակցության բնագավառում հնարավոր իրավախախտման հատկանիշների առկայությունը պարզելու նպատակով հարուցել վարույթ:

Վարույթը հարուցվել է Ընկերության վարքագծում հասարակության մոլորեցման դրսևորմամբ անբարեխիղճ մրցակցության հատկանիշների առերևույթ առկայության հիմքով:

3. Ընկերության դիրքորոշումը.

Ընկերությունը սույն գործի վերաբերյալ որևէ դիրքորոշում չի ներկայացրել:

4. Հանձնաժողովի կողմից պահանջված և ստացված փաստաթղթերը և այլ տեղեկատվությունը.

1) Հանձնաժողովի նախագահի 2022 թվականի դեկտեմբերի 16-ի «Հսկիչ գնում իրականացնելու մասին» թիվ 278-Ա հրամանի հիման վրա 2022 թվականի դեկտեմբերի 19-ին «Պար-Արտ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունում իրականացվել է հսկիչ գնում (այսուհետ նաև՝ **Հսկիչ գնում**), որի արդյունքում կազմվել է «Հսկիչ գնման արդյունքների վերաբերյալ» թիվ 278 արձանագրությունը:

Հսկիչ գնման արդյունքում, ի թիվս այլնի, ձեռք է բերվել Ընկերության կողմից արտադրված «Katna cheese Կաթնա Պանիր» ապրանքային նշանով, «Լոռի» անվանումով, 50% յուղայնությամբ ապրանքը, որի փաթեթվածքի վրա առկա է հետևյալ մակնշումը. ««Կաթնա ՊԱՆԻՐ», «ՊԱՆԻՐ ԼՈՐԻ / СЫР ЛОРИ / LORI CHEESE», Բաղադրությունը կովի բնական պաստերացված կաթ, բակտերիալ մերան, շրդանային մակարդ, կերակրի աղ, պահման պայմանները 2-6°C, պիտանիության ժամկետը 180 օր, օդի հարաբերական խոնավությունը ոչ բարձր 80%, յուղի զանգվածային մասը չոր նյութում 50%, աղի զանգվածային մասը 3-4.5%, սննդային արժեքը 100գր.ում 50% յուղ, 30% սպիտակուց, էներգետիկ արժեքը 100գր.ում 339 կկալ, Արտադրված է «Մեգա Ֆուդ» ՍՊԸ-ի պատվերով, ՀՀ, ք. Երևան, Արշակունյաց պողոտա 25/1, արտադրման ամսաթիվ 25.11.22, արտադրող «Ամասիայի Գլխավորող Պանրագործարան» ՍՊԸ, Հայաստանի Հանրապետություն, Շիրակ, գ. Ամասիա, 2-րդ փող., 4-րդ փակ., 2-րդ շին» (այսուհետ նաև՝ **Ապրանք**):

2) Հանձնաժողովի գլխավոր քարտուղարի՝ 2022 թվականի դեկտեմբերի 20-ի «Փորձաքննություն իրականացնելու մասին» թիվ 309-Ա հրամանի հիման վրա, ի թիվս այլ ապրանքների, Ապրանքն ուղարկվել է «Հանրապետական անասնաբուժասանիտարական և բուսասանիտարական լաբորատոր ծառայությունների կենտրոն» պետական ոչ առևտրային կազմակերպությանը (այսուհետ նաև՝ **ՊՈԱԿ**) լաբորատոր փորձաքննության՝ Ապրանքում բուսական յուղի առկայությունը և յուղայնության չափը պարզելու նպատակով:

ՊՈԱԿ-ը 2023 թվականի հունվարի 13-ին Հանձնաժողով է ներկայացրել 2023 թվականի հունվարի 13-ի թիվ 2148 փորձարկման արձանագրությունը (այսուհետ նաև՝

թիվ 2148 փորձարկման արձանագրություն), որի համաձայն՝ Ապրանքը բուսական յուղի առկայությամբ չի համապատասխանում Եվրասիական տնտեսական հանձնաժողովի խորհրդի 2013 թվականի հոկտեմբերի 9-ի թիվ 67 որոշմամբ ընդունված «Կաթի և կաթնամթերքի անվտանգության մասին» Մաքսային միության տեխնիկական կանոնակարգին (ՄՄ ՏԿ 033/2013) (այսուհետ նաև՝ **Կանոնակարգ**):

3) Հանձնաժողովի գլխավոր քարտուղարի 2023 թվականի մարտի 10-ի թիվ 002201 գրությամբ Ընկերությանն առաջարկվել է Տեղեկանքի առնչությամբ Հանձնաժողով ներկայացնել դիրքորոշում:

Ընկերությունը Տեղեկանքի առնչությամբ որևէ դիրքորոշում չի ներկայացրել:

4) Հանձնաժողովի նախագահի 2023 թվականի մարտի 1-ի թիվ ԳԳ-174 գրությամբ Հանձնաժողովը դիմել է Պետական եկամուտների կոմիտեին (այսուհետ նաև՝ **ՊԵԿ**)՝ խնդրելով տրամադրել Ընկերության կողմից 2021 թվականին դուրս գրված հաշվարկային փաստաթղթերի և ՀԴՄ կտրոնների միջոցով իրականացված բոլոր գործարքների վերաբերյալ տեղեկատվություն:

ՊԵԿ-ը 2023 թվականի մարտի 6-ին Հանձնաժողով է ներկայացված տեղեկատվություն, որի համաձայն՝ Ընկերության «պանիր» ապրանքատեսակի իրացումից ստացված հասույթի չափը կազմել է ՀՀ դրամ:

5) ՊԵԿ տեղեկատվական տեղեկատվական տվյալների շտեմարանում առկա տեղեկատվության համաձայն՝ Ընկերության թվականի հասույթի չափը կազմել է ՀՀ դրամ, իսկ թվականի հասույթի չափը՝ ՀՀ դրամ:

5. Գործի բազմակողմանի, լրիվ և օբյեկտիվ քննարկման արդյունքում Հանձնաժողովը հաստատված է համարում հետևյալ փաստական հանգամանքները.

1. Ընկերության կողմից Ապրանքը մականշվել և իրացվել է որպես պանիր:

2. Թիվ 2148 փորձարկման արձանագրության համաձայն՝ Ապրանքը պարունակում է բուսական յուղ և չի համապատասխանում Կանոնակարգի պահանջներին:

3. Ընկերությունը Վարույթով իրեն վերագրվող իրավախախտման վերաբերյալ որևէ առարկություն չի ներկայացրել:

4. Ապրանքի մականշման համաձայն՝ այն արտադրվել

:

5. ՊԵԿ-ի կողմից ներկայացված տեղեկատվության համաձայն՝ Ընկերության

«պանիր» ապրանքատեսակի իրացումից ստացված հասույթի չափը կազմել է ՀՀ դրամ:

6. ՊԵԿ տեղեկատվական տեղեկատվական տվյալների շտեմարանում առկա տեղեկատվության համաձայն՝ Ընկերության հասույթի չափը կազմել է ՀՀ դրամ, իսկ հասույթի չափը՝ ՀՀ դրամ:

6. Վարույթի փաստական հանգամանքների և վերաբերելի իրավական նորմերի ուսումնասիրության և վերլուծության արդյունքում Հանձնաժողովը եզրահանգում է հետևյալին.

1) Ընկերության կողմից իրավախախտում կատարված լինելու հարցի կապակցությամբ.

Վարույթը հարուցվել է Ընկերության կողմից արտադրված բուսական յուղի առկայությամբ Ապրանքը որպես պանիր մականշելու և իրացնելու միջոցով հասարակության մոլորեցման դրսևորմամբ անբարեխիղճ մրցակցության հատկանիշների առերևույթ առկայության հիմքով:

Հաշվի առնելով վերոգրյալը՝ Հանձնաժողովը, նախաառաջ, հարկ է համարում անդրադառնալ այն հարցադրման պարզաբանմանը, թե ինչպես է դրսևորվում հասարակության մոլորեցմամբ անբարեխիղճ մրցակցության օբյեկտիվ կողմը:

«Տնտեսական մրցակցության պաշտպանության մասին» օրենքի (այսուհետ նաև՝ **Օրենք**) 16-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ անբարեխիղճ մրցակցություն է համարվում տնտեսավարող սուբյեկտի ցանկացած գործողություն կամ վարքագիծ, որը հակասում է սույն օրենքին, այլ օրենքներին, նորմատիվ իրավական ակտերին կամ գործարար շրջանառության սովորույթներին, խախտում է տնտեսավարող սուբյեկտների միջև կամ վերջիններիս ու սպառողների կամ ձեռք բերողների միջև բարեխղճության՝ ազնվության, արդարության, ճշմարտության և (կամ) անաչառության սկզբունքները: Նույն հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ անբարեխիղճ մրցակցությունն արգելվում է:

Օրենքի 16-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ անբարեխիղճ մրցակցությունն արգելվում է: Նույն հոդվածի 3-րդ մասի համաձայն՝ անբարեխիղճ մրցակցություն են սույն օրենքի 17-24-րդ հոդվածներում նախատեսված դեպքերը, ինչպես նաև սույն հոդվածի 1-ին մասի հատկանիշներին համապատասխանող այլ գործողությունները:

Վերոնշյալ իրավանորմերի համակարգային վերլուծությունից հետևում է, որ օրենսդիրը սահմանել է վարքագիծը անբարեխիղճ մրցակցություն որակելու երկու եղանակ. մի դեպքում անբարեխիղճ մրցակցության դեպքերն են Օրենքի 16-24-րդ հոդվածներով սահմանված առանձին դրսևորումները, մյուս դեպքում՝ Օրենքի 16-րդ հոդվածի 1-ին մասի հատկանիշները պարունակող գործողությունը կամ վարքագիծը, եթե այն.

- հակասում է Օրենքին, այլ օրենքներին, նորմատիվ իրավական ակտերին կամ գործարար շրջանառության սովորույթներին,

- խախտում է մրցակիցների միջև կամ վերջիններիս և սպառողների միջև բարեխղճության՝ ազնվության, արդարության, ճշմարտության և (կամ) անաչառության սկզբունքները:

Այսինքն, օրենսդրի կողմից սահմանված անբարեխիղճ մրցակցության առանձին դրսևորումների սահմանումը, ըստ էության, Օրենքի 16-րդ հոդվածի մասնավոր դեպքերի առարկայացումն է և, հետևաբար, Օրենքի 16-րդ հոդվածի 1-ին մասի հատկանիշների քննարկման անհրաժեշտությունը բացակայում է անբարեխիղճ մրցակցության մասնավոր դեպքերից յուրաքանչյուրի, այդ թվում՝ հասարակության մոլորեցման դրսևորմամբ անբարեխիղճ մրցակցության դեպքում:

Օրենքի 21-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ անբարեխիղճ մրցակցություն է համարվում հասարակության մոլորեցումը, այդ թվում՝

- 1) ցանկացած գործողություն կամ վարքագիծ, որը մոլորեցնում է կամ կարող է մոլորեցնել հասարակությանը տնտեսավարող սուբյեկտի, նրա գործունեության կամ առաջարկած ապրանքների, դրանց գովազդմանը, տարածմանը կամ իրացմանը նպաստող միջոցառումների, ապրանքի աշխարհագրական ծագման կամ Օրենքի 20-րդ հոդվածում թվարկված բնութագրերի կամ պայմանների վերաբերյալ.

2) ապրանքների որակն անհիմն չափազանցելը կամ որակի, քանակի կամ այլ բնութագրերի կամ ապրանքների ձեռքբերման կամ իրացման վերաբերյալ համապատասխան տեղեկատվություն չհիշատակելը կամ տեղեկատվությունն այն ձևով ներկայացնելը, որը կարող է հանգեցնել թյուր տպավորության ստեղծման (ապակողմնորոշման)։

3) գովազդի մեջ (գովազդելու ընթացքում) կամ իրացման ընթացքում թերի կամ կեղծ կամ ոչ լիարժեք տվյալների (տեղեկությունների) նշումը կամ այնպիսի տվյալների (տեղեկությունների) բացակայությունը կամ տվյալների (տեղեկությունների) այն ձևով նշումը, որն սպառողին հնարավորություն չի տալիս ամբողջական պատկերացում կազմելու իրացվող կամ գովազդվող ապրանքի կամ տնտեսավարող սուբյեկտի վերաբերյալ։

4) օրենքին հակասող, այդ թվում՝ անբարեխիղճ կամ հակաօրինական կամ հավաստիության կամ պատշաճության խախտմամբ իրականացվող գովազդները, որոնք կարող են կանխել, սահմանափակել կամ արգելել տնտեսական մրցակցությունը կամ վնասել սպառողների շահերը։

Վերոնշյալ կարգավորումների հիման վրա Հանձնաժողովը հարկ է համարում, նախևառաջ, արձանագրել, որ հասարակության մոլորեցման դրսևորմամբ անբարեխիղճ մրցակցությունն իր բնույթով ունի ձևական կազմ, այսինքն՝ հետևանքի վրա հասնելը՝ սպառողի մոլորվելու փաստը, վարքագիծը Օրենքի 21-րդ հոդվածով որակելու պարտադիր և անհրաժեշտ պայման չէ։ Ըստ այդմ, վարքագիծը հասարակության մոլորեցման դրսևորմամբ անբարեխիղճ մրցակցություն իրավախախտում որակելու համար բավարար է միայն մոլորվելու հնարավորությունն ու հավանականությունը, այլ ոչ թե ինքնին մոլորվելու փաստը։

Մյուս կողմից, հասարակության մոլորեցման դրսևորմամբ անբարեխիղճ մրցակցություն իրավախախտման ձևական բնույթը դրսևորվում է նրանում, որ արարքը կատարման փաստով համարվում է ավարտված։ Այլ կերպ ասած՝ տնտեսավարող սուբյեկտի կողմից այլ վայրում, այդ թվում՝ ինտերնետային կայքի տարբեր բաժիններում, այլ միջոցով կամ հետագայում անհրաժեշտ տեղեկությունները հայտնելը կամ այլ կերպ հասանելի դարձնելը իրավախախտումը չի վերացնում։

Միևնույն ժամանակ, կարևոր է արձանագրել, որ օրենսդիրն այս իրավախախտման օբյեկտիվ կողմի սպառիչ ցանկ չի սահմանել, այլ մասնավորեցրել է դրանցից մի քանիսը, որոնք արտահայտվում են.

1) ապրանքի բնութագրերի կամ իրացման պայմանների վերաբերյալ թյուր տպավորության՝ ապակողմնորոշելու հնարավորության ստեղծմամբ, այդ թվում՝ ապրանքների ձեռքբերման կամ իրացման վերաբերյալ համապատասխան տեղեկատվություն չհիշատակելու եղանակով։

2) սպառողին գովազդվող կամ իրացվող ապրանքի վերաբերյալ ամբողջական պատկերացում կազմելու հնարավորություն չտալով, այդ թվում՝ թերի, կեղծ կամ ոչ լիարժեք տվյալներ նշելու եղանակով։

3) տնտեսական մրցակցությունը կանխող, սահմանափակող կամ արգելող կամ սպառողների շահերը վնասող օրենքին հակասող գովազդով։

4) ցանկացած այլ դրսևորմամբ, որը ստեղծում է տնտեսավարող սուբյեկտի, նրա գործունեության կամ առաջարկած ապրանքների, դրանց բնութագրերի կամ այլ պայմանների վերաբերյալ մոլորեցնելու հնարավորություն:

Ընդ որում, միևնույն վարքագիծը միաժամանակ կարող է համապատասխանել հասարակության մոլորեցման մեկից ավելի դրսևորումներին: Այսպես, օրինակ՝ ապրանքների ձեռքբերման կամ իրացման վերաբերյալ համապատասխան տեղեկատվություն չհիշատակելը կարող է ոչ միայն ամբողջական պատկերացում կազմելու հնարավորություն չտալ, այլ նաև ստեղծել թյուր տպավորության՝ ապակողմնորոշելու հնարավորություն:

Վերոգրյալի համատեքստում ուշադրության է արժանի նաև այն հանգամանքը, որ Օրենքի 21-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ հասարակության մոլորեցման դրսևորմամբ անբարեխիղճ մրցակցություն առկա չէ, եթե կարող է վնաս հասցվել սպառողների կյանքին, առողջությանը, անվտանգությանը, հասարակական կամ պետական անվտանգությանը կամ շրջակա միջավայրին: Այլ կերպ ասած՝ եթե տնտեսավարող սուբյեկտի վարքագիծը վնասում է կամ կարող է վնասել բացառապես հիշատակված հանրային շահերը, ապա այն դուրս է Հանձնաժողովի իրավասության տիրույթից:

Կանոնակարգի 5-րդ կետի 110-րդ պարբերության համաձայն՝ «պանիր» է համարվում կաթնային մթերքը կամ կաթնային բաղադրյալ մթերքը, որն արտադրվել է կաթից, կաթնային մթերքներից և (կամ) կաթի վերամշակումից ստացված կողմնակի մթերքներից՝ օգտագործելով կամ չօգտագործելով հատուկ մեքաններ, այն տեխնոլոգիայով, որն ապահովում է կաթնային սպիտակուցի կոագուլյացիան կաթ մակարդող ֆերմենտների օգնությամբ, կամ թթվային կամ ջերմաթթվային եղանակով՝ հետագայում շիճուկից պանրային զանգվածի առանձնացմամբ, դրա կաղապարմամբ, մամլմամբ, աղադրմամբ կամ առանց աղադրման, հասունացմամբ կամ առանց հասունացման՝ ավելացնելով կամ չավելացնելով ոչ կաթնային բաղադրիչներ, որոնց ներմուծման նպատակը կաթի բաղկացուցիչ մասերը փոխարինելը չէ:

Կանոնակարգի 5-րդ կետի 111-րդ պարբերության համաձայն՝ «պանրի տեխնոլոգիայով արտադրված՝ կաթնային ճարպի փոխարինիչով կաթ պարունակող մթերք» է համարվում պանրի արտադրության տեխնոլոգիային համապատասխան արտադրված՝ կաթնային ճարպի փոխարինիչով կաթ պարունակող մթերքը:

Կանոնակարգի 5-րդ կետի 15-րդ պարբերության՝ «թթվակաթնային մթերք» է համարվում կաթնային մթերքը կամ կաթնային բաղադրյալ մթերքը, որն արտադրվել է ակտիվ թթվայնության (pH) ցուցանիշի նվազեցմանը, կաթնային սպիտակուցի թթվայնության և կոագուլյացիայի ցուցանիշի բարձրացմանը հանգեցնող, կաթի և (կամ) կաթնային մթերքների և (կամ) դրանց՝ այն ոչ կաթնային բաղադրիչներով խառնուրդների թթվեցման եղանակով, որոնց ներմուծման նպատակը կաթի բաղկացուցիչ մասերը փոխարինելը չէ (թթվեցումից առաջ և հետո), կամ առանց նշված բաղադրիչների ավելացման՝ օգտագործելով մեքանային միկրոօրգանիզմներ, և պարունակում է սույն Տեխնիկական կանոնակարգի թիվ 1 հավելվածով սահմանված քանակությամբ կենդանի մեքանային միկրոօրգանիզմներ:

Կանոնակարգի 5-րդ կետի 43-րդ պարբերության համաձայն՝ «կաթնային մթերք» է համարվում այն սննդամթերքը, որն արտադրվել է կաթից և (կամ) դրա բաղկացուցիչ

մասերից և (կամ) կաթնային մթերքներից՝ ավելացնելով կամ չավելացնելով կաթի վերամշակումից ստացված մթերքներ (բացառությամբ կաթ պարունակող մթերքի արտադրության ընթացքում կաթի վերամշակումից ստացված կողմնակի մթերքների), չօգտագործելով ոչ կաթնային ճարպեր ու ոչ կաթնային սպիտակուցներ, և որի բաղադրության մեջ կարող են առկա լինել կաթի վերամշակման համար ֆունկցիոնալ առումով անհրաժեշտ բաղադրիչներ:

Կանոնակարգի 5-րդ կետի 45-րդ պարբերության համաձայն՝ «կաթնային բաղադրյալ մթերք» է համարվում այն սննդամթերքը, որն արտադրվել է կաթից և (կամ) դրա բաղկացուցիչ մասերից և (կամ) կաթնային մթերքներից՝ ավելացնելով կամ չավելացնելով կաթի վերամշակումից ստացված կողմնակի մթերք (բացառությամբ կաթ պարունակող մթերքների արտադրության ընթացքում կաթի վերամշակումից ստացված կողմնակի մթերքների) և ոչ կաթնային բաղադրիչներ (բացառությամբ ոչ կաթնային ծագման ճարպերի, որոնք ներմուծվում են բաղադրության մեջ որպես ինքնուրույն բաղադրամասեր (չի տարածվում վաղ տարիքի երեխաների սննդի համար նախատեսված կաթնամթերքի վրա, որն արտադրելիս օգտագործվում են ոչ կաթնային ծագման ճարպեր), որոնք ավելացվում են՝ չունենալով կաթի բաղկացուցիչ մասերը փոխարինելու նպատակ: Ընդ որում, պատրաստի մթերքում կաթի բաղկացուցիչ մասերը պետք է լինեն 50 տոկոսից ավելի, պաղպաղակում և կաթի վերամշակումից ստացվող քաղցր մթերքներում՝ 40 տոկոսից ավելի:

Կանոնակարգի 73-րդ կետի համաձայն՝ կաթնային բաղադրյալ մթերքների անվանումները պետք է բաղկացած լինեն կաթնային մթերքի համար սահմանված հասկացություններից և լրացվեն դրանց ավելացված ոչ կաթնային բաղադրիչների առկայության մասին տեղեկատվությամբ, օրինակ՝ «կաթնաշոռ՝ մրգերի փոքր կտորներով», «կեֆիր մրգային», «պանիր՝ հալած, խոզապուխտով»:

Կանոնակարգի 82-րդ կետի 1-ին պարբերության համաձայն՝ կաթ պարունակող մթերքների և կաթնային ճարպի փոխարինիչով կաթ պարունակող մթերքների համար չի թույլատրվում օգտագործել կաթի և կաթնային մթերքների, դրանց տարբեր համադրությունների համար, այդ թվում՝ դրանց անվանումներում, ապրանքային նշաններում (առևտրային նշաններում) (առկայության դեպքում) կամ նման մթերքների մակնշման ժամանակ ստեղծված անվանման մեջ, պիտակների վրա, ցանկացած նպատակներով սույն տեխնիկական կանոնակարգով սահմանված հասկացությունները, որոնք կարող են սպառողին շփոթության մեջ գցել, ինչպես նաև բառեր, որոնք ձևավորվել են կաթնային մթերքների հասկացություններից (օրինակ՝ «պանրանման», «պանրային», «պանրագործական», «շրդանային», «թթվասերիկ», «կաթնաշոռիկ», «սերուցքիկ», «կարագիկ», «կաթնաշոռիկ» և այլն):

Կանոնակարգի 82-րդ կետի 3-րդ պարբերության համաձայն՝ կաթնային ճարպի փոխարինիչով կաթ պարունակող մթերքի անվանումը, այդ թվում՝ մթերքի ստեղծված անվանումը և տեղեկատվական դաշտը զետեղվում են սպառողական փաթեթվածքի վրա՝ անմիջական հեռավորության վրա փաթեթվածքի մակերևույթի այն մասում, որն ուղղված է դեպի սպառողը՝ սպառողական դարակի վրա կամ փաթեթվածքի մակերևույթի այն մասում, որը հեշտ հասանելի է սպառողի համար՝ ձեռք բերվող մթերքի վերաբերյալ տեղեկատվություն ստանալու առումով:

Վկայակոչված դրույթների համադրումից հետևում է.

1. «պանիր» ապրանքատեսակը կարող է լինել միայն կաթնային մթերք և կաթնային բաղադրյալ մթերք:

2. կաթնային մթերք հանդիսացող պանրի մեջ չի թույլատրվում օգտագործել ոչ կաթնային ճարպեր ու ոչ կաթնային սպիտակուցներ:

3. կաթնային բաղադրյալ մթերք հանդիսացող պանրի մեջ թույլատրվում է ավելացնել ոչ կաթնային բաղադրիչներ, սակայն դրանց ավելացումը պետք է նպատակ չունենա փոխարինել կաթի բաղկացուցիչ մասերը, իսկ անվանումը պետք է լինի ոչ թե «պանիր», այլ օրինակ՝ «պանիր՝ հալած, խոզապուխտով» և այլն:

4. Կանոնակարգի իմաստով պանիր չհամարվող ապրանքները մականշելիս չի թույլատրվում օգտագործել կաթի և կաթնային մթերքների, դրանց տարբեր համադրությունների համար Կանոնակարգով սահմանված հասկացությունները, այդ թվում՝ «պանիր» բառը: Ավելին, արգելվում է օգտագործել նույնիսկ «պանրանման», «պանրային», «պանրագործական» և նմանատիպ այլ հասկացություններ:

Սույն գործի փաստերի համաձայն՝ Ընկերության կողմից Ապրանքն արտադրվել և իրացվել է որպես պանիր, մինչդեռ թիվ 2148 փորձարկման արձանագրության համաձայն՝ Ապրանքը պարունակում է բուսական յուղ և չի համապատասխանում Կանոնակարգի պահանջներին:

Ստացվում է, որ Ընկերության կողմից Ապրանքը մականշվել է որպես պանիր, Ապրանքի բաղադրության մեջ, ըստ մականշման, նշված չէ, որ դրանում առկա է բուսական յուղ, մինչդեռ թիվ 2148 արձանագրության համաձայն՝ Ապրանքում հայտնաբերվել է բուսական յուղ որպես ինքնուրույն բաղադրամաս և Կանոնակարգի իմաստով այն չի համարվում կաթնային մթերք հանդիսացող պանիր: Այսինքն, Ապրանքը որպես պանիր իրացնելու և Ապրանքի մականշման մեջ բուսական յուղի առկայության վերաբերյալ տեղեկատվության բացակայության պայմաններում, բացառապես լաբորատոր փորձաքննության միջոցով է հնարավոր տեղեկանալ Ապրանքում բուսական յուղի առկայության մասին:

Նշվածից բխում է, որ Ապրանքի գնման ժամանակ սպառողներն Ապրանքի բաղադրության մեջ բուսական յուղի առկայության մասին որևէ կերպ չեն կարող տեղեկանալ: Մյուս կողմից էլ սպառողները Ապրանքի վրա «պանիր» բառի մականշումը տեսնելով՝ կարող են մտածել, որ այն հանդիսանում է կաթնային մթերք և դրանում առկա չէ բուսական յուղ:

Վերոնշյալի հաշվառմամբ՝ Հանձնաժողովը փաստում է, որ Ընկերության կողմից բուսական յուղի առկայությամբ Ապրանքը որպես պանիր մականշելը և իրացնելը կարող է.

1. հանգեցնել թյուր տպավորության ստեղծման (ապակողմնորոշման),

2. սպառողներին հնարավորություն չտալ ամբողջական պատկերացում կազմել Ապրանքի վերաբերյալ:

Ավելին, Ընկերությունը Վարույթով իրեն վերագրվող իրավախախտման վերաբերյալ որևէ առարկություն չի ներկայացրել:

Հաշվի առնելով վերոգրյալը՝ Հանձնաժողովն արձանագրում է, որ Ընկերության կողմից բուսական յուղի առկայությամբ Ապրանքը որպես պանիր մականշելը և իրացնելը պարունակում է հասարակության մոլորեցման դրսևորմամբ անբարեխիղճ մրցակցության հատկանիշներ, որի կապակցությամբ օրենսդրությամբ նախատեսված է իրավական հետևանք՝ պատասխանատվության միջոցի կիրառում:

2) Հնկերության նկատմամբ պատասխանատվության միջոց կիրառելու հարցի կապակցությամբ.

Օրենքի 92-րդ հոդվածի համաձայն՝ տնտեսական մրցակցության բնագավառում իրավախախտման համար Հանձնաժողովն իրավասու է տնտեսավարող սուբյեկտներին, պետական մարմիններին և դրանց պաշտոնատար անձանց տալու նախազգուշացում կամ նշանակելու տուգանք:

Օրենքի 93-րդ հոդվածի 7-րդ մասի համաձայն՝ անբարեխիղճ մրցակցության համար նշանակվող տուգանքի չափը կազմում է տնտեսավարող սուբյեկտի՝ տվյալ իրավախախտմանը նախորդող տարվա հասույթի մինչև հինգ տոկոսը:

Օրենքի 93-րդ հոդվածի 13-րդ մասի համաձայն՝ նախորդ տարում 12 ամսից պակաս գործունեություն իրականացրած լինելու դեպքում սույն հոդվածով նախատեսված տուգանքների չափը կազմում է իրավախախտմանը նախորդող, բայց ոչ ավելի, քան 12 ամսվա գործունեության ժամանակահատվածի հասույթի նկատմամբ սույն հոդվածում նախատեսված տոկոսը:

Օրենքի 94-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ պատասխանատվության միջոց կիրառելիս Հանձնաժողովը հաշվի է առնում տվյալ իրավախախտման բնույթը, տևողությունը, իրավախախտման հնարավոր կամ փաստացի ազդեցությունը շուկայում մրցակցային իրավիճակի կամ սպառողների շահերի վրա, տնտեսավարող սուբյեկտի կողմից տվյալ խախտման կրկնակիությունը, եթե նախորդ խախտման համար պատասխանատվության միջոց կիրառելու օրվանից չի անցել հինգ տարի, տնտեսավարող սուբյեկտի դիտավորության աստիճանը, տնտեսավարող սուբյեկտի կողմից իրավախախտում կատարվելու շարժառիթները և հանգամանքները, տնտեսավարող սուբյեկտի կողմից իրավախախտում կատարվելու փաստն ընդունելու կամ Հանձնաժողովի հետ համագործակցելու հանգամանքը, պատասխանատվությունից ազատելու հիմքերը, տնտեսավարող սուբյեկտի վրա նշանակվող տուգանքի հնարավոր ազդեցությունը, տվյալ տնտեսավարող սուբյեկտի գործունեության ոլորտը և տնտեսավարող սուբյեկտի պատմությունը:

Հանձնաժողովի 2023 թվականի հունվարի 24-ի «Մրցակցության պաշտպանության հանձնաժողովի 2021 թվականի դեկտեմբերի 28-ի թիվ 395-Ն որոշման մեջ փոփոխություն կատարելու մասին» թիվ 31-Ն որոշման 3-րդ կետի համաձայն՝ մինչև սույն որոշման ուժի մեջ մտնելը հարուցված և իրականացվող վարույթներում պատասխանատվության միջոցի ընտրությունն ու տուգանքի հաշվարկումն իրականացվում են մինչև սույն որոշման ուժի մեջ մտնելը գործող օրենսդրությամբ սահմանված կարգով՝ բացառությամբ ակցիաների առնչությամբ դրսևորված հասարակության մոլորեցման դրսևորմամբ անբարեխիղճ մրցակցության վերաբերյալ իրավախախտումների, որոնց դեպքում պատասխանատվության միջոցի ընտրությունն ու տուգանքի հաշվարկումն իրականացվում են սույն որոշմամբ սահմանված կարգով:

Մինչև 2023 թվականի փետրվարի 1-ը գործող խմբագրությամբ Հանձնաժողովի 2021 թվականի դեկտեմբերի 28-ի «Պատասխանատվության միջոցի ընտրության և տուգանքի հաշվարկման մեթոդաբանությունը սահմանելու մասին» թիվ 395-Ն որոշմամբ (այսուհետ նաև՝ **թիվ 395-Ն որոշում**) սահմանված պատասխանատվության միջոցի ընտրության և տուգանքի հաշվարկման մեթոդաբանությունը (այսուհետ նաև՝ **Մեթոդաբանություն**) կարգավորում է Հանձնաժողովի կողմից Օրենքով սահմանված

տնտեսական մրցակցության բնագավառում պատասխանատվության միջոցների ընտրության և տուգանքի հաշվարկման հետ կապված հարաբերությունները:

Մեթոդաբանության 6-րդ կետի համաձայն՝ պատասխանատվության միջոցի ընտրությունը և տուգանքի հաշվարկումը յուրաքանչյուր դեպքում իրականացվում է վարույթի ընթացքում հաստատված փաստական հանգամանքների քննարկման արդյունքում Հանձնաժողովի հայեցողությամբ՝ հաշվի առնելով Մեթոդաբանությամբ ամրագրված դրույթները և վարույթի առանձնահատկությունները:

Մեթոդաբանության 12-րդ կետի համաձայն՝ տուգանքը հաշվարկվում է հետևյալ փուլերով.

1) որոշվում է տուգանքի բազային գումարը.

2) գնահատվում են վարույթի ընթացքում հաստատված ծանրացնող և մեղմացնող հանգամանքները, և հիմքերի առկայության դեպքում բազային գումարը ենթարկվում է համապատասխան փոփոխությունների.

3) Մեթոդաբանությամբ նախատեսված դեպքերում համապատասխանեցվում է պատասխանատվության միջոցը:

Մեթոդաբանության 13-րդ կետի համաձայն՝ Հանձնաժողովը տուգանքը հաշվարկում է $S = F + F \times (D - U)$ բանաձևով, որտեղ՝ S-ն տուգանքի չափն է, F-ն տուգանքի բազային գումարն է, D-ն բոլոր ծանրացնող հանգամանքների համար սահմանված տոկոսների հանրագումարն է, U-ն բոլոր մեղմացնող հանգամանքների համար սահմանված տոկոսների հանրագումարն է:

Բազային գումարի հաշվարկը.

Մեթոդաբանության 7-րդ կետի 1-ին ենթակետի «գ» պարբերության համաձայն՝ անբարեխիղճ մրցակցությունը ըստ բնույթի մրցակցային իրավախախտում է:

Մեթոդաբանության 14-րդ կետի համաձայն՝ մրցակցային իրավախախտումների դեպքում տուգանքի բազային գումարը որոշվում է ապրանքի իրացումից ստացված հասույթի գումարի, իրավախախտման համապատասխան ծանրության խմբի համար սահմանված տոկոսի և իրավախախտման տևողության արտադրյալի հաշվարկման միջոցով՝ $F = C \times I \times T$ բանաձևով, որտեղ՝ F-ն տուգանքի բազային գումարն է մրցակցային իրավախախտումների դեպքում, C -ն ապրանքի իրացումից ստացված հասույթի գումարն է, I-ն իրավախախտման համապատասխան ծանրության խումբն է, T-ն իրավախախտման տևողությունն է:

Ապրանքի իրացումից ստացված հասույթ.

Մեթոդաբանության 2-րդ կետի 2-րդ ենթակետի համաձայն՝ ապրանքների իրացումից ստացված հասույթ է համարվում իրավախախտման առարկա հանդիսացող կամ իրավախախտման մեջ ներգրավված ապրանքների և դրանց փոխադարձ փոխարինելի ապրանքների իրացումից ստացված հասույթը:

Մեթոդաբանության 16-րդ կետի համաձայն՝ ապրանքի իրացումից ստացված հասույթի կամ ընդհանուր հասույթի գումարի հաշվարկումն իրականացնելիս հիմք է ընդունվում իրավախախտման դադարեցման պահին նախորդող տարվա վաճառքի հասույթը կամ ընդհանուր հասույթը:

Մեթոդաբանության 17-րդ կետի համաձայն՝ Հանձնաժողովի կողմից վարույթ հարուցելու մասին որոշման ընդունման պահին չդադարեցված իրավախախտումների դեպքում իրացման հասույթի կամ ընդհանուր հասույթի չափի հաշվարկումն

իրականացվում է վարույթ հարուցելու մասին որոշման ընդունմանը նախորդող տարվա վաճառքի հասույթի կամ ընդհանուր հասույթի չափից:

Հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ

, Հանձնաժողովն իրավախախտման մեջ ներգրավված ապրանքներ է դիտարկում Ընկերության իրացված «պանիր» ապրանքատեսակը, որի իրացումից ստացված հասույթի չափը կազմել է ՀՀ դրամ:

Իրավախախտման ծանրության խումբը.

Հիմք ընդունելով Մեթոդաբանության 20-րդ կետի 3-րդ ենթակետը՝ սույն գործով ծանրության խումբը պետք է հաշվարկել 2.5 տոկոս դրույքաչափով:

Իրավախախտման տևողությունը.

Իրավախախտման տևողությունը հաշվարկելիս հիմք են ընդունվում Մեթոդաբանության 22-րդ, 23-րդ և 24-րդ կետերը: Հաշվի առնելով, որ

, Վարույթով որպես իրավախախտման սկզբնաժամկետ Հանձնաժողովը դիտարկում է

:

Ընկերության կողմից իրավախախտման կատարման ժամանակահատվածը

, հետևաբար, հիմք ընդունելով Մեթոդաբանության 23-րդ կետը, իրավախախտման տևողության գործակիցը է:

Վերոնշյալից բխում է, որ տուգանքի բազային գումարը կազմում է ՀՀ դրամ՝ ըստ հետևյալ հաշվարկի.

$P = C \times T \times D =$ = ՀՀ դրամ:

Պատասխանատվությունը ծանրացնող և մեղմացնող հանգամանքներ.

Մեթոդաբանության 27-32-րդ կետերով սահմանված են պատասխանատվությունը ծանրացնող և մեղմացնող հանգամանքները, ինչպես նաև սահմանված են բազային գումարից ծանրացնող և մեղմացնող հանգամանքների հաշվարկման դրույքաչափերը:

Սույն գործով Հանձնաժողովի կողմից որպես ծանրացնող և մեղմացնող որևէ հանգամանք չի հայտնաբերվել և չի հաստատվել:

Այսպիսով, ծանրացնող հանգամանքների համար սահմանված տոկոսների հանրագումարը կազմում է 0%, իսկ մեղմացնող հանգամանքներինը՝ 0%:

Տուգանքի հաշվարկը.

Վերոշարադրյալից հետևում է, որ տուգանքի չափը կազմում է 9 146 440 ՀՀ դրամ՝ համաձայն հետևյալ հաշվարկի.

$S = P + P \times (D - U) =$ $\times (0\% - 0\%) = 9\,146\,440$ ՀՀ դրամ:

Այսպիսով, վերոնշյալ հանգամանքների համադրության արդյունքում և հիմք ընդունելով թիվ 395-Ն որոշումը, Հանձնաժողովն արձանագրում է, որ Ընկերության նկատմամբ անհրաժեշտ նշանակել 9 146 440 (իննը միլիոն հարյուր քառասունվեց հազար չորս հարյուր քառասուն) ՀՀ դրամի չափով տուգանք:

3) Ընկերությանը հանձնարարություն տալու հարցի կապակցությամբ.

Օրենքի 37-րդ հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ կետի համաձայն՝ Հանձնաժողովը (...) սույն օրենքը խախտելու համար տնտեսավարող սուբյեկտներին, պետական մարմիններին և

նրանց պաշտոնատար անձանց ենթարկում է պատասխանատվության՝ հանձնարարելով իր սահմանած ժամկետում շտկել խախտումը և հետագայում բացառել այն:

Տվյալ պարագայում հասարակության մոլորեցմամբ անբարեխիղճ մրցակցությունը դրսևորվել է Ընկերության կողմից արտադրված, բուսական յուղի առկայությամբ Ապրանքը որպես պանիր իրացնելու միջոցով:

Հաշվի առնելով, որ Ապրանքն արտադրվել է և դրա պիտանելիության ժամկետը 180 օր է, հետևաբար սույն որոշման ընդունման օրվա դրությամբ Ապրանքը կարող է գտնվել շրջանառության մեջ, որպիսի պայմաններում Ընկերությանն անհրաժեշտ է հանձնարարել տասօրյա ժամկետում դադարեցնել մինչև սույն որոշման ընդունման պահի դրությամբ արտադրված բուսական յուղի առկայությամբ «Katna cheese Կաթնա Պանիր» ապրանքային նշանով, «Լոռի» անվանումով, 50% յուղայնությամբ ապրանքի իրացումը, այդ թվում՝ այլ տնտեսվարող սուբյեկտների միջոցով դրանք իրացնելու դեպքում գրավոր հետ կանչել:

7. Եզրափակիչ մաս.

Հիմք ընդունելով վերոգրյալը և ղեկավարվելով Օրենքի 37-րդ հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ կետով, 67-րդ հոդվածի 2-րդ մասով, 100-րդ հոդվածի 2-րդ մասով, 101-րդ հոդվածի 1-ին և 2-րդ մասերով, «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» օրենքի 70-րդ և 71-րդ հոդվածներով, ինչպես նաև ՀՀ վարչական դատավարության օրենսգրքի 72-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետով՝ Հանձնաժողովը

Ո Ր Ո Շ Ե Ց

1. «Ամասիայի Գլխավորող Պանրագործարան» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության կողմից 2022 թվականի նոյեմբերի 25-ին արտադրված բուսական յուղի առկայությամբ «Katna cheese Կաթնա Պանիր» ապրանքային նշանով, «Լոռի» անվանումով, 50% յուղայնությամբ ապրանքը որպես պանիր մակնշելը և իրացնելը որակել որպես հասարակության մոլորեցման դրսևորմամբ անբարեխիղճ մրցակցություն (այսուհետ՝ **Օրենքի խախտում**):

2. Օրենքի խախտման համար «Ամասիայի Գլխավորող Պանրագործարան» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության նկատմամբ նշանակել 9 146 440 (իննը միլիոն հարյուր քառասունվեց հազար չորս հարյուր քառասուն) ՀՀ դրամի չափով տուգանք:

3. Հանձնարարել «Ամասիայի Գլխավորող Պանրագործարան» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությանը՝

1) տասնօրյա ժամկետում շտկել Օրենքի խախտումը՝ դադարեցնել մինչև սույն որոշման ընդունման պահի դրությամբ արտադրված բուսական յուղի առկայությամբ «Katna cheese Կաթնա Պանիր» ապրանքային նշանով, «Լոռի» անվանումով, 50% յուղայնությամբ ապրանքի իրացումը, այդ թվում՝ այլ տնտեսվարող սուբյեկտների միջոցով դրանք իրացնելու դեպքում գրավոր հետ կանչել:

2) սույն կետի 1-ին ենթակետով նախատեսված հանձնարարությունը կատարելուց հետո երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում տեղեկացնել Հանձնաժողովին՝ ներկայացնելով հիմնավորող ապացույցներ:

4. Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում դրա պատճենը «Ամասիայի Գլխավորող Պանրագործարան» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությանը հանձնելուն հաջորդող օրվանից:

5. Սույն որոշման 2-րդ կետով նշանակված տուգանքը մինչև սույն որոշման անբողոքարկելի դառնալը չվճարվելու դեպքում, ինչպես նաև 3-րդ կետի 1-ին ենթակետով տրված հանձնարարությունը մինչև սույն որոշման անբողոքարկելի դառնալը դրանում սահմանված ժամկետում կամուփին չկատարվելու դեպքում ենթակա է հարկադիր կատարման՝ «Դատական ակտերի հարկադիր կատարման մասին» օրենքով սահմանված կարգով:

6. Սույն որոշումը կարող է բողոքարկվել վարչական կամ դատական կարգով՝ ուժի մեջ մտնելու օրվանից երկամսյա ժամկետում:

7. Սույն որոշման բողոքարկումը չի կասեցնում դրա գործողությունը կամ կատարումը:

ՆԱԽԱԳԱՀ

Գ. ԳԵՎՈՐԳՅԱՆ

2023 թ. ապրիլի 11
Երևան